

Izhaja vsak četrtek,
Velja s poštnino vred in
v Mariboru s pošiljanjem
na dom
na celo leto . 3 fl.
" pol leta . 1 fl. 50 k.
" 1/4 . — fl. 80 k.
Brez pošiljanja na dom
za celo leto . 2 fl. 50 k.
" pol leta . 1 fl. 30 k.
" 1/4 . — fl. 70 k.
Posamezni listi se dobijo
pri knjigarju Novaku na
velikem trgu za 5 k.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

Podučiven list za slovensko ljudstvo.

"Poduk v gospodarstvu bogati deželo."

Naročnino sprejema vred-
ništvo v Mariboru.

Rokopisi se ne vračajo,
neplačani listi ne
prijemajo.

Oznani se prijemajo in
plača se za navadno vrstico
če se oznanilo natisne en-
krat, 10 kr., če dvakrat,
15 kr., če trikrat 20 kr.,
in vsakokrat za kolek 30 k.

Štv. 13.

V Mariboru 31. marca 1870.

Tečaj IV.

Postava od 8. februarja 1869,

veljavna za vojvodstvo štajarsko, kar se tiče
nadzorništva šolskega.

(Dalje.)

§. 14. Posebno pa mora ono:

1. Plačila učiteljev ustanoviti in odkazati in skrbeti za
to, da plačo ob pravem času po rezmeri dotične postave do-
bivajo.

2. mora oskrbovati okrajno šolsko zalogo, kakor tudi
premoženje milodarno za šolo, do tega, če ni čez to drugih
določeb po sporočilu.

3. Mora nadzorovati šolsko poslopje, šolske postave in
šolske priprave, in potreben popis vsega imeti.

4. Mora skrbeti za šolske bukve in druge podporne po-
močke za uboge šolarje, kupiti in v dobrem stanu imeti po-
trebne pomočke za uk in za druge potrebe za uk skrbeti.

5. Mora napraviti letni proračun vseh stroškov za srenjs-
ke šole, proti kateremu se lahko vsak, ki je vdeležen, pri-
oži v 14 dnevih pri okrajnem šolskem svetovalstvu.

6. Mora braniti vsa šolska pisma, ki imajo denarno
vrednost, izprična pisma, napovede (fasiije) itd.

7. Mora položiti račun okrajnemu šolskemu svetovalstvu
čez vse premoženje, katero oskrbuje za potrebe srenjske šole,
proti kterega odločbi se lahko pritoži celi mesec pri dežel-
nem šolskem svetovalstvu.

Mora napraviti letni šolski popis, imeti napisane vse
otroke, kateri morajo hoditi v šolo in mora po postavi ka-
znovati zanemarjanje ali zabranjenje obiskovanja šole.

9. Mora odločiti čas učenja, gledé na zapovedano šte-
vilo ur.

10. Mora nadzorovati nčenje zapovedanega uka.

11. Mora nadzorovati zmožnost, marljivost in obnašanje
učiteljev šoli nasproti, in opazovati obnašanje šolarjev zvun
šole.

12. Mora podpirati učitelje, da se zdržava šolski red.

13. Prepire med učitelji, kateri so izšli iz šolskih raz-
mer, mora po mogočnosti poravnati.

14. Mora dati naznanje in povedati svoje mnenje srenj-
skemu zastopu in viši gospodski, do ktere ima krajno šol-
sko svetovalstvo pravico staviti tudi predlage.

15. Sme predložiti načrt učenja, šolske knjige, kakor
tudi odločiti učni jezik.

16. Zastopati šolsko srenjo zunaj.

17. Daja službe potrebnim uradnikom in služabnikom
za ljudske šole, ktere plačuje šolska srenja.

18. Mora ustanoviti in priskrbeti stroške za napravo
zdržavanje in najem vzetje stanovanj, ktera so odločena
učiteljem in za potrebne prestave za srenjsko šolo, ravno
tako mora skrbeti za kurjavo in svečavo šolsko.

§. 15. Krajno šolsko svetovalstvo nima nič opraviti z
onimi šolami za vaje, ktere so v zvezi s pripraviščem uč-
teljskim, samo tamo, kder se te šole deloma ali celo plaču-
jejo iz srenjskih dohodkov ima krajno šolsko svetovalstvo
z njimi opraviti po §. 14 točke 2—8.

§. 16. Krajno šolsko svetovalstvo se snide najmanje
vsak četr let k redni seji.

Predsednik sme vendar tudi sklicati zvnredno sejo
vsakokrat, ali mora, če dva uda to zahtevata.

§. 17. Sklepe krajnega šolskega svetovalstva morajo
ušoljene krajne srenje držati.

Predsednik je mora izpeljati, in če bi bilo potrebno se
zastran eksekucije oglašiti pri političnem uradu.

§. 18. Da se mora sklepati je potrebno, da je zvun
predsednika najmanje polovica udov nazoča.

Sklepa se po absolutni večini glasov. Če je enako gla-
sov na vsako stran, odloči glas predsednika, ki tudi ima
pravico zabraniti izpeljavo sklepov, kateri so po njegovemu
mnenju soper postavu ali soper šolsko korist, in je dolžen
stvar predložiti okrajnemu šolskemu svetovalstvu.

Pritožbe proti sklepu in naredbam krajnega šolskega
svetovalstva, grejo do okrajnega šolskega svetovalstva.

Te se morajo pri okrajnem šolskemu svetovalstvu vlo-
žiti in imajo odložno moč, če se namreč to v 14 danih
zgodi po naznanjenju one odločbe, proti kateri se hoče pritožiti.

§. 19. Noben ud krajnega šolskega svetovalstva ne sme
biti zraven pri posvetovanju in glasovanju o zadevah, ktere
se tičejo njegove osebne koristi.

§. 20. V zadevah, ktere so tako nujne, da se ne more
čakati do prihodne redne seje in se ne more sklicati zvun-
redna seja, sme predsednik stvar sam poravnati, mora ven-
dar brez odlaganja ali najkasnej v prihodnji seji v tem do-
voljenje okrajnega šolskega svetovalstva doseči.

§. 21. Krajni šolski nadzornik mora nadzorovati pod-
učivno in odgojno stanje šole.

Mora biti z ravnateljem šole zmirom v dogovoru.

Če bi vendar bila različnega mnenja, ima vsaka stranka
pravico iskati odločbo pri krajnem šolskem svetovalstvu.

V šoli, v kateri je več učiteljev, ima šolski nadzornik
pravico biti zraven posvetovanja učiteljskega.

Tudi drugi udje okrajnega šolskega svetovalstva imajo
pravico iti v šolo in se prepričati o njenem stanju, posamesni
udje vendar nimajo pravice potrebne stvari zapovedati, temuč
to pravico ima samo okrajno šolsko svetovalstvo.

§. 22. Udje okrajnega šolskega svetovalstva ne morejo
zahtevati plačila za oskrbovanje svojih poslov, če bi vendar
imeli kake stroške, se jim ti morajo povrniti iz krajne šol-
ske zaloge.

(Dalje.)

Gospodarske stvari.

Umni sadjorejec.

Drevesnica.

Za drevesnico se odloči pripraven prostor, dobre, soln-
čne in prostozačne zemlje, ktera je najmanj poldrug čevlj
globoko prokopana, dobro udelana, ne prepusta, pa tudi ne
presilno mastna. Slaba prst se mora z mastno zboljšati, pa
ne s blevnim gnojem pognojiti; če bi se to zgodilo, je treba
v tako pognojeno zemlji kak drug sadež imeti, kakor: ko-
run, kapus, peso ali kaj enakega, da gnoj bolj strohni in
zemlja dostojno vdelana bo. V taki zemlji se koščice in
peške rade primeje in drevesca čvrsto rastejo. V pusti
zemlji bi semena sadnih dreves se slabo izcimila in drevesa
klaverno rastla, potem pa tudi presajena na stalnem mestu
kumerno napredovala.

Drevesnica mora v toliko gred razdeljena biti, kolikor